

Arbeidstid i endring

Arbeidstid er et konfliktfylt tema med mange motstridende interesser. Heltid, deltid, permitteringer og utvidet arbeidstid i bolker er noen stikkord, og det finnes ulike vurderinger når det gjelder bruk av lov- og avtaleverk. Arbeidstiden vår berører inntekt, helse, familieliv, sikkerhet, arbeidsmiljø og fritidssysler.

Problemstillinger

- Hvilke interessekonflikter og reguleringsproblemer oppstår ved bruk av rotasjonsordninger og turnuser med langvakter?
- Ufrivillig deltid? Hvor finnes uønsket deltid? Hvor stort er omfanget?
- Hvordan arbeider forbund i privat sektor for økt stillingsandel?
- Hvilken rolle spilte permitteringer og redusert arbeidstid under finanskrisa?
- Hva kjennetegner arbeidstidsavtaler som fraviker arbeidsmiljøloven? Og hvor mange avtaler er inngått?

Resultater

- Ordninger med periodevis utvidet arbeidstid er konfliktfylte.
- Avtaler om arbeidstid som fraviker arbeidsmiljøloven åpner for bruk av rotasjonsordninger og lange vakter. De store arbeidstakerorganisasjonene spiller en sentral rolle i inngåelsen av slike avtaler. Dette har møtt kritikk på arbeidsgiversiden.
- Mange sliter med å oppnå ønsket ukentlig arbeidstid. Andelen med ufrivillig deltid er størst i kvinnedominerte yrker uten krav om høyere utdanning
- Fagforbund og tillitsvalgte er opptatt av virkemidler mot uønsket deltid, og det finnes ulike vurderinger når det gjelder bruk av lov- eller avtaleverk.
- Permitteringsinstitusjonen utgjorde et fleksibelt virkemiddel under nedgangs-konjunktoren 2008/2009. Partene sentralt påvirket reguleringene. Midlertidige lokale ordninger med redusert arbeidstid, som fire dagers uke, ble også brukt.

Forskere:

Mona Bråten

Kristine Nergaard

Dag Olberg

Leif E. Moland

Ketil Bråthen

Torgeir Aarvaag Stokke

Øyvind Berge

Åsmund Arup Seip